

Årgång 52 - Nr 3 September 2023

Spelfot

Smålandsringen - Medlemsblad för Smålands
Spelmansförbund och Folkdansringen Småland-Öland

75 ÅR

SMÅLÄNDSKA ZORNMEDALJER

FRÅN VIRESTAD TILL KLATOVY

S. 4-7

S. 8-10

S. 13

FOLKDANSRINGEN SMÅLAND-ÖLAND

Folkdansringen Småland-Öland

Adress: Folkdansringen Småland – Öland

c/o Mats Gerebrink, Gerekulla, 574 76 KORSBERGA

E-post: smaland@folkdansringen.se

Hemsida: www.folkdansringen.se/smaland

Styrelse och ledamöter

Ordförande: Paul Lindgren

Vice ordförande: Emma Karlsson

Sekreterare: Vakant

Kassör: Mats Gerebrink

Ledamöter: Marie-Charlotte Olofsson, Emma Karlsson, Berit Axelsson, Lars Karlsson

LEDARE - FOLKDANSRINGEN SMÅLAND-ÖLAND

Då jag nu blev invald som ledamot i folkdansring Småland/Öland blev jag ombedd att presentera mig.

Mitt namn är Lars Karlsson och jag är uppvuxen och boende på Öland förutom studietiden då jag fick vara inneboende i Kalmar eller åkte färjan mellan Färjestaden och Kalmar. Min start på folkdansen var för ca: 25-30 år sedan då i en bygdegård i Runsten för att lära hambo, schottis och vals, vid terminen slut tyckte ledaren (Östen Selander) att vi skulle börja dansa med Ölands Allmogedansare i Borgholm sagt och gjort.

Efter ett antal år ville de att jag skulle vara deras ordförande eftersom Gun-Britt ville avlastas, och nu efter 21 år återlämnar jag ordförandeklubban till Gun-Britt. Höjdpunkterna i dansuppträden som jag har varit med om är till exempel: På Solliden slott inför Kronprinsessan Viktorias födelsedag 14 juli (hovdamen kom ut och sa att alla (kungafamiljen) stod i fönstret och tittade), Sankt Elavi kapell i Borgholm och Spelmanstämma på Himmelberga.

Det har varit en ära att fått vara ordförande för ett danslag (Ölands Allmogedansare) som har fungerat så bra och att alla har ställt upp och kommit med förslag på vad vi skall göra till exempel: avslutning, utflykter, resor och slottsfester. Jag har både fått vara med om Distriktets Årsmöte och Höstmöte som ordföranden i föreningen som var förlagd till Borgholm. Ölands Allmogedansare har även firat 40 år som danslag. Just nu är det sommaruppehåll men med flera dansuppvisningar: midsommar 4 st, sjukhem, kyrka, marknader, köpstad och spelmansstämma. Jag dansar nu i två danslag, måndag med Ölands Allmogedansare och tisdag med Kalmarsunds dansarna.

Som ledamot i distriktet är jag nu fadder för danslagen: Kalmarsunds dansare, Nybro folkdanslag och Ölands Allmogedansare.

Lars Karlsson
Ledamot i Småland-Öland
folkdansringen
Foto: Gun-Britt Sjögren

SMÅLANDS SPELMANSFÖRBUND, SSF

Ansluten till Sveriges Spelmans Riksförbund, SSR

www.smalandsspelmansforbund.se

Ordförande: Heléne Ingvarsdotter

Vice ordförande: Marianne Busk

Kassör och registeransvarig: Jennie Krook

Sekreterare: Håkan Alm

Vice sekreterare: Britt-Mari Arvidsson

Styrelsesuppleant: Magnus Lundberg, Isa Sjölin-Alm, Johanna Stenström

LEDARE - SMÅLANDS SPELMANSFÖRBUND

Hej alla spelmän! Visst går tiden fortare och fortare?! Det var ju alldeles nyss som alla sommarstämmor låg framför oss och nu har de redan passerat! Men så roligt det har varit under tiden. Tyvärr hinner man inte med alla men den största vi har här i Småland är ju absolut Korrfestivalen. Så mycket fin musik vi fått lyssna på där, spela med storspelmän, spela med "vanliga" spelmän och dessutom en massa dans – allt på ett ställe! Jag sänder ett stort tack till hela festivalkommittén med Anders Smedenmark som den bästa festivalgeneral! Men även alla ni som arrangerar spelmansstämmor/festivaler behöver också uppmärksammas. Det ligger mycket arbete bakom varje evenemang för att få allt att gå ihop. Hurra för alla arrangörer!

Jag tänker ofta vilket privilegium det är att få delta i alla dessa musikaliska evenemang. Det är fantastiskt så mycket trevliga människor man får privilegiet att träffa. Kan det kanske bero på att vi alla är "spelnördar"? Sedan är det så härligt att landa hemma nära man varit med i ett intensivt musikkaos under några dagar där man träffat gamla vänner och fått nya, spelat och haft hur trevligt som helst. När man kommer hem efter en sådan (oftast) långhelg, behöver man landa och bena upp alla intryck man fått. Visst är det härligt? Och så är man genast sugen på nästa?! Det "jobbige" med dessa spelträffar är att man genast vill spela mer. Då är det viktigt att man möjlighet till lite lokala småträffar (för oss som inte är med i spelmanlag). Något som slår mig på alla dessa spelträffar är den samvaro alla känner. Här spelar inte ålder, kön eller nationalitet någon roll. Alla bidrar med sitt och hänger med efter bästa förmåga. Det är härligt att se ungdomar spela tillsammans med oss som är lite äldre. Det blir en härlig gemenskap som är svår att beskriva och måste upplevas. Och det bästa av allt – alla ser så glada ut!

Nu blickar vi framåt mot hösten alla spelträffar, ja de är ju i gång för fullt. Följ annonser i Spelfot och se var nästa finns i närheten av dig så ses vi!

Britt-Mari Arvidsson
Smålands spelmasnförbund

SSF:S STIFTELSE FÖR UNGA SPELMÄN

Den årliga avkastningen delas ut som kurs- och lägerbidrag till unga spelmän. Ansökningsblanketter kan hämtas på SSFs hemsida eller rekvireras från Heléne Ingvarsdotter, Korsvägen 17, 394 77 Kalmar, mobil 0733-836849

Vill du lämna ett bidrag till Stiftelsen är vårt bankkontonummer 8169-5, 664 257 094-6 (Swedbank).

När man sätter in pengar på bankkontot kommer inte inbetalarens namn med på kontoutdraget. Om du inte vill sätta in pengar anonymt vill vi att du skickar ett meddelande om insättning med ditt namn till stiftelsens kassör, Eva Blomquist-Bjarnborg, e-post: eva.blomquist.bjarnborg@telia.com. Ordförande i styrelsen är Sabina Henriksson, Hökerum, sekreterare Heléne Ingvarsdotter, Kalmar och kassör Eva Blomquist-Bjarnborg, Alvesta.

KORRÖFESTIVALEN 2023

Foto: Bengt Wihlborg och Jeanett Walerholt Rousu

OMSLAGSBILD: Dalsteg med Virestads folkdanslag frmför de dansande huset i Prag. Foto: Knut Lange

Smålands Spelmansförbund 75 år

Sicken fest det blev!

Så mycket bra musik, så många fina musikaliska upplevelser, så många låtar att spela! Som alltid. Men i år var anrättningen extra kryddad.

Smålands Spelmansförbund firar 75 år och fick generöst med utrymme under Korrfestivalen – vilket kändes tackamt och väldigt roligt!

Vi börjar i Låteriet. Detta vackra tält med sin rödfärgade kupol, i år synnerligen väl ”boostad” med lampslingor och gamla klassiker från vinyltiden, både omslag och skivor hängandes från taket i sinnliga girlanger. Låteriet är en uppskattad samlingsplats under hela festivalen, där är det sällan tyst, samtal och låtutbyten pågår ständigt. Varannan timme under eftermiddag och kväll får Låteriet besök av en inbokad spelman som leder allspelet, lär ut låtar eller bara jamar loss.

Smålandsfredag med överraskning

Korrfestivalens fredag var vikt för Småland. Marika Bjärnberg, Jeanett Walerholt Rousu, Eva Blomquist-Bjärnberg, Pelle Björnlert och Heléne Ingvarsdotter ledde varsitt pass som alla var välbesökta – allsköns blandning av instrument och låtar. Många satt på bänkarna bara för att lyssna och ta del av stämningen. SSF passade på att släppa sitt nya allspelshäfte vid ett tillfälle, några exemplar kastades ut under skratt och jubel.

Senare på kvällen en jubileumskoncert på en 75-årsdekorerad loge. Jennie Krook från SSF hade fixat en 75-årsdekal som låg på bänkarna och vimpelsmyckat scenen. Först ut Jeanett Walerholt Rousu och Gusten Brodin. De båda bjöd på tradition i form av låtar ur Jeanetts digra Markarydstradition. Ljunggren, Bredal och Kungs-Neta samt nyskapan- de i form av Gustens egna kompositioner av senare årgång. Två fioler i samspel – alltid det bästa och särskilt som

här, vackert, varierat och följsamt.

Nästa duo under konserten var desto mer innovativ. Två musiker som aldrig tidigare mötts i konsertform. Men vilket resultat! Håkan Wirenstrand från Alingsås, som gjort internationell karriär som synthmusiker i Little Dragon, uppvuxen med folkmusik nära inpå via pappa Ölands-Lasse och mamma Ingrid, som sedan barnsben upplevt sommarveckan på Kimramåla, mötte här folksångerskan Ulrika Gunnarsson från Gemla. Att få lyssna till Ulrikas variationsrika sånger och trallar ackompanjerad av Håkans lyhörda pianospel var en ren fröjd. Det kändes att både Ulrika och Håkan trivdes i varandras sällskap och kanske – förhoppningsvis – får vi lyssna till dem fler gånger.

När det var dags för avtackning och alla fyra samlades på scenen fick vi en rolig överraskning, och SSF i synnerhet. Ulrika presenterade en nykomponerad festpolska, som tillägnades spelmansförbundet, där de gjort en repris var. Noter på densamma utlovades och lär spelas framöver...

Dans natten ut

Bänkarna framför scenen röjdes och dansen tog vid. Även den med småländskt tema.

Första danspasset tog Pigopolskan hand om. En sextett bestående av Sabina Henriksson, Eva Blomquist-Bjärnberg, Ulrika Gunnarsson, Marika Bjärnberg, Jeanett Walerholt Rousu och Heléne Ingvarsdotter. Gruppen spelade första gången 2018, när Valshuset arrangerade konsert och danskväll i Växjö. Detta blev andra framträdandet, femårsintervall alltså....!

Pigopolskan hade valt att lyfta fram kvinnliga traditionsbärare och danslåtarna var plockade ur bland annat Ida Sofia Erlandssons repertoar, samt kanske de mindre kända Johanna Tholin, Teresia Johansson, Greta Bolling och Mari på Gatan. Det finns ju också en och

annan ”gubbe” som får till det – så som avslutning spelades Pehr Hörbergs Pigopolska, ”den ägta”.

Därefter riggades scenen för mästerliga DAAHL, Jörgen Axelsson, Susanne Gustafsson, Anders Löfberg, Magnus Gustafsson och Anders Svensson. Den sistnämnda nybliven guldmärkesmot- tagare vid Zornmärkesuppspelningarna i Lund veckan innan, där även Marika Bjärnberg spelade till sig ett silver och riksspelmanstiteln. Grattis till er båda!

Boksläpp

Under en timme på lördagen träffades alla de som var sugna på småländskt allspel. Mathias Boström från Smålands musikarkiv inledde med att berätta att det var dags att fira - utöver SSF 75 - även en 40-åring, nämligen Magnus Gustafssons notbok ”Folkmusik från Småland och Öland”. Den utkom således 1988 och är sedan länge slutsåld. Den har nu digitaliserats och finns tillgänglig på arkivets hemsida. Digitalt notboksläpp alltså!

Magnus Gustafsson och Heléne Ingvarsdotter ledde allspelet som bestod av låtar hämtade ur nyss nämnda bok samt spelmansförbundets nya allspelshäfte.

Baktanken, eller bonusen, med detta allspel var, att det samtidigt var repetition inför spel till dans på dansbanan senare på kvällen, där viss dramatik uppstod. Precis i inledningen till Polska från Djursdala gick strömmen! Allt blev svart. Musiken fortsatte, liksom dansen....tekniken svettades desto mer kan tänkas och efter febrilt sökande efter felet kom el och ljus tillbaka. Kvällen gick mot midnatt och summeringen då? Jo, nästan inget regn på hela festivalen!

**Heléne Ingvarsdotter
Ordförande
Smålands Spelmansförbund**

Smålands Spelmansförbund 75 år

Jubileumspolska

Komponerad av Ulrika Gunnarsson, Jeanett Walerholt Rousu,
Håkan Wirenstrand och Gusten Brodin till Smålands
Spelmansförbunds jubileumskonsert på Korröfestivalen 2023

G G C (Am) G D G A A/C# D

Nu ska vi hy-l-la, ja skå-lar-na fy-l-la med dans och sång och spel tills dag-en ser sol - ens strål-ar.

G G C (Am) G D G D G

Nu ska vi hy - l - la, ja skål - ar-na fy - l - la i go - da vän - ners lag tills dag-en gryr! —

G C C/E Am A A/C# D A/E D/F#

G G C G D G D G

Em B Em Bm Em G B

Em B C G Am G B Em B Em B Em 1. 2.

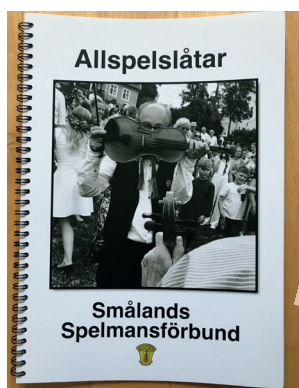
Em Em G C Em Am Bm (B7)

Em Em G C Em B Em B Em 1. 2.

Lagom till 75-årsfirandet är spelmansförbundets nya allspelshäfte klart.

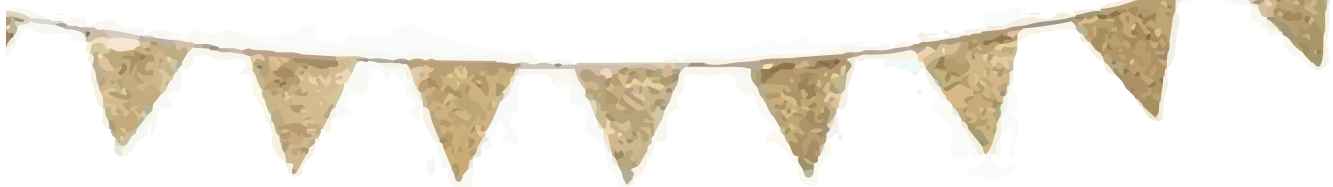

Låtkommittén bestående av Lasse Svensson, Magnus Gustafsson och Magnus Lundberg har gjort urvalet och i häftet ingår 21 låtar, representerande de tre länen i Småland. För notskriften står Gusten Brodin. Häftet kostar 100:- för medlemmar och går att beställa på förbundets hemsida.

Jennie Krook och Gusten Brodin från styrelsen, har plockat fram en fin och användbar profilprodukt som lanserades under

Korrö-festivalen. Svart tygkasse med förbundslogga tryckt i vitt. Kassen har både korta och långa handtag. Perfekt till noter, pärmar och annat som behöver bäras med. Den är gjord i kraftig fairtrade eko-bomull och kostar 120:- för medlemmar. Finns att beställa på hemsidan.

Helene Ingvarsdotter

Smålands Spelmansförbund arrangerar varje år ett läger för barn och ungdomar mellan 9-16 år. I sommar var lägret för första gången på Folkets hus i Hovmantorp. Två av undomarna på lägret var Pelle Fors, 14 år från Alvesta och Tuva-Lie Carr, 13 år, från Lund.

Pelle gjorde sitt tredje år på lägret. I vanliga fall går han och spelar fiol på kulturskolan i Alvesta för Marika Bjärnberg, som även är en av ledarna på Smålands folkmusikläger. - "Jag åker på lägret för att det är så kul att umgås och spela till-

sammans. Det är fioler, cello, gitarr, altfil, mandolin och sång på lägret. Det är så härligt!" säger Pelle.

Tuva-Lie var på Korrös barndagläger förra året och i år ville hon vara med på ett större läger. De är 3 deltagare från Skåne och just Tuva-Lie har fått sitt intresse för folkmusik från farmor Ninni Carr och pappa Ale. - "Jag ska bli rikspelman, hm, vad är egentligen åldersgränsen för det? Ja, och världsmästare på träskofiol också!" Det bästa med lägret tycker Tuva-Lie är schemat med la-

gom långa lektioner, lärarna och att alla är så trevliga. Första dagen lät alla låtar likadant men nu när man lärt dem mer så låter de som sig själva. Valsen är den bästa, tycker Tuva-Lie.

Det ska bli kul att spela på Korröfestivalen tycker båda, om än något nervöst. På frågan om de vill komma tillbaka till folkmusiklägret nästa år svarar de gemensamt med ett rungande: JA!

Text: Jeanett Rousu

Bild: Bengt Wihlborg

Zornmärket i guld

Efter en intensiv uppspelningsvecka i Lund delade Zornmärkesnämnden inom Svenska Folkdansringen i samband med riksspelmansstämman idag ut den mest ärofulla utmärkelser en spelman kan få. Utmärkelsen ges till särskilt framstående traditionsbärare inom svensk folkmusik. I år är de inte mindre än två mottagare av 2023 års Zornmärke i guld: Britt Forsströmson från Blekinge och Anders Svensson från Älmhult.

Anders Svensson, född och uppvuxen i småländska Diö nära Älmhult, kommer ifrån en lång generation spelmän där både pappa, farfar och farbror spelade. Själv fick han sin första lilla fiol i handen när han var sex år gammal och har inte slutat spela sen dess. Anders har under sin karriär som spelman levandegjort mycket av de låtar som finns i Småland; bland annat genom skivinspelningar med låtar efter August Strömberg i Jät och låtar efter Johan Dahl, Odensjö. Han har varit med i gruppen Sågskära (numera nedlagd), som gav ut skivor med visor och låtar från Småland, och skivbolaget Giga spelade in en soloskiva 2005 som fick namnet "Bara för ros

skull" och som även den innehöll småländsk musik.

– Jag har lättare för att uttrycka mig genom att spela än att prata, när det handlar om mig själv. Musiken kan liksom förmedla så mycket mer än talet. Jag blev förvånad, glad och sedan mycket stolt över att ha blivit tilldelad Zornmärket i guld liksom Eric Sahlström – min stora idol och förebild, när jag var liten pojk på 1970-talet, säger Anders Svensson.

Britt Forsströmson är född i Blekinge men flyttade till Malmö vid 16 års ålder för att börja på musikgymnasium och senare fortsätta på musikhögskolan. Nu har hon varit anställd i Malmö Symfoniorkester i drygt 30 år som försteviolinist och har inga planer på att sluta än. Vid sidan av den klassiska musiken har hon hela tiden hållit igång folkmusiken, med ett särskilt fokus på Blekingelåtar. Tack vare spelmannen Curt Johansson började folkmusiken i Blekinge leva igen – annars har man tidigare sneglat mycket på Småland. Bengt Löfberg och Pelle Björnlert blev Britts förebilder med sina låtar som innehöll mycket slängpolskor och de påverkade hennes spelstil mycket.

– Oavsett om man spelar klassisk musik efter noter eller folkmusik på gehör så är det absolut viktigaste att känna lust och sprida glädje. Då kommer nyfikenheten och viljan automatiskt. I en symfoniorkester är det samma glädje och känsla som på en spelmansstäm-

ma, alla drar åt samma håll, och det är en helt fantastisk känsla, säger Britt Forsströmson.

Text: Michael Lindberg

Om Zornmärket

Zornmärket delas ut årligen av Zornmärkesnämnden i Svenska Folkdansringen. Märket finns i brons, silver och i guld.

För att kalla sig riksspelman skall man ha tilldelats Zornmärket i silver eller guld. För att få brons eller silver skall man spela upp för en jury.

Zornmärket i guld tilldelas endast synnerligen framstående traditionsbärare och endast ett eller två guldmärken delas ut varje år. Ingen uppspelning föregår.

Instrumenten man kan spela upp på är bland annat fiol, nyckelharpa, klarinett och durspel (litet dragspel).

Juryn består av högt kvalificerade musikkänniskor, själva spelmän och mycket väl bevandrade i folkmusikens traditioner och uttrycksformer. De bedömer den uppspelandes prestation från olika folkmusikaliska utgångspunkter och lämnar sedan ett utlåtande som kan innebära en utmärkelse.

För att få ett märke är det absolut krav att spela enligt äldre svensk tradition, efter en viss spelman eller från en viss del av Sverige. Äldre betyder i detta sammanhang oftast 1800-talet eller tidigt 1900-tal. Enbart teknisk skicklighet på instrumentet ger inget märke.

Mellan 1933 – 2022 har totalt 908 spelmän erövrat Zornmärket i silver och således blivit riksspelmän. 108 spelmän har sedan 1933 tilldelats guldmärket.

Juryns motiveringar om mottagarna av Zorns guldmärke 2023 lyder:

"För briljant, livfullt och personligt spel av smålandslåtar." (Anders Svensson)

"För mästerligt och inspirerande spel av låtar från Blekinge." (Britt Forsströmson)

Zornmärket i silver

Marika Bjärnberg, silver - för traditionsmedvetet och stilfullt spel av Smålandslåtar.

Marika är uppvuxen med den småländska folkmusiken genom att hela familjen spelar. Förkovran inom folkmusiken har skett via Malungs folkhögskola, konservatoriet i Falun, samt Kungliga musikhögskolan i Stockholm. Genom de geografiska utflykterna till Dalarna har Marika fått med sig fina låttraditioner som hon tycker mycket om och som ytterligare spött på intresset för folkmusiken.

På uppspelningarna valde Marika att spela låtar från sydvästra Småland. Bredden är tillräcklig i den landsändan för att ändå få fram olika karaktä-

rer och visa sin bredd som spelman för juryn. Idag undervisar Marika Bjärnberg i fiol på kulturskola i Alvesta där hon försöker blanda den klassiska och den folkliga musiken i sin undervisning. Hon trycker på vikten av att barnen själva får välja vad de vill spela och att gehörstraderingen är viktig för barnen – musiken kommer då mer direkt till dem än på andra sätt att närma sig ämnet.

Anna-Karin Andersson, silver - för klangfullt och stilmedvetet spel av värmlandslåtar.

Undervisning, frilansande, jambesök, spel till dans är fyra aspekter av folk-

musicerandet som kännetecknar Anna-Karin Andersson.

”Jag valde låtar som jag älskar, och som jag tycker om att spela till dans. Under själva uppspelet föreställde jag mig att jag spelade till ett virvlande dansgolv. Det är ju där musiken hör hemma!”

Från klassisk fiol på musikskolan som liten till folkmusik i tonåren och så småningom med allt större nyfikenhet på den småländska spelmanstraditionen. Så började det som sedan blev en musikalisk resa från Bollnäs och Malungs folkhögskolor till Världsmusikprogrammet i Göteborg och vidare med stor passion för norsk folkmusik på hardangerfela. Anna-Karin, som kommer från Gislaved i Småland, bor idag i Malmö och jobbar som frilansmusiker och fiollärare. Just nu är hon aktuell med debutsoloalbumet ”Gränsland” som släpptes i april. På fiol och hardangerfela spelas där norsk och svensk folkmusik samt egna kompositioner.

Intervjuer gjorda i samband med uppspelningarna av Andreas Svensson.
www.zornmärket.se

Zornmärket i brons

Organist i dur och brons

En solig lördagsmorgon i april hölls det friluftsgudstjänst vid den forna torvmossen i Annerstad. Ärligt talat så var främsta skälet till att delta att få lyssna på den efterföljande informationen om mossen och dess historia. Men till en gudstjänst hör gärna musik. Överraskande nog blev det ett par bohuslänska låtar på durspel av Jesper Glans som nyligen tillträtt sin kantorstjänst i Ljungby pastorat.

I juli 2023 hölls Zornmärkesuppspelningar i Lund. När Zornmärkesnämnden publicerade resultaten på sin hemsida fanns där också ett bekant namn. Jesper Glans, Värnamo, spelade upp på durspel och fick ett bronsmärke! Gratulerar, det här måste vi få veta mera om. Därför stämmer vi träff med Jesper i kyrkskolan i Annerstad och är nyfikna på hur han som organist med sju års orgelutbildning och solistexamen börjat spela durspel. Jo, ett lånat, vanligt dragspel väckte intresset för sådär 10 år sedan. Så kom ett durspel i hans ägo och efter det har han köpt flera som han renoverat så att samlingen nu består av hela åtta spel, såväl en-, två- som treradiga. Då Jesper bodde i Malmö bildade han en grupp med två fiolspelande vänner. I övrigt har han mest använt durspelen i t.ex. kyrkoverksamheten, vid konserter och sommarcaféer osv. Han har inte

spelat till dans, men ser fram emot att få vara med i något sådant sammanhang.

Det var nog mest vännerna i Malmö, båda med erfarenheter av och utmärkelser vid Zornmärkesuppspelningar som fick honom att pröva på att själv spela upp. Det gick ju bevisligen så bra att det blev ett bronsmärke redan vid första försöket.

Jesper kommer från Ucklum utanför Stenungsund i Bohuslän. Därför var det naturligt för honom att välja musik därifrån vid uppspelningen. Ett nothäfte med låtar efterspelmannen Johan Lund (1894-1986), bosatt på gränsen mellan Bohuslän och Dalsland, blev utgångspunkten. Jesper gjorde sig ”bekant” med spelmannen

genom egen lokal forskning och valde fyra låtar ur häftet vid uppspelningen. Han bjöd oss på tre av låtarna: en trippvals, en schottis och en polka, alla mycket dansbara. Vi tackar, vilken förmån att få del av Zornmärkesuppspelningen på det här sättet!

Enligt Jesper passar den bohuslänska musiken bra för durspel. Den småländska folkmusiken hoppas han få tillfälle att möta och lära känna i många sammanhang framöver. Än är den främmande, så när som på att han lyssnat mycket på CDn

”Ingvar Fohlin magdeburgerspelman” från 1996. Fohlin blev riksspelman på durspel 1993.

Vi hinner prata en stund om tillgången på olika typer av durspel nu. Fram till 1990-talet tillverkades enradiga spel av Hohner i Tyskland, men nu erbjuds mest tvåradiga. Enradiga är mera vanliga t.ex. i USA där cajun-musiken är levande.

Durspelet är ju bokstavligen talat ett lätt instrument i förhållande till Jespers huvudinstrument orgel. Efter sjuårig utbildning tog han solistexamen 2020. Före kantorstjänsten i Ljungby pastorat arbetade han i Andreaskyrkan i Malmö, där han också spelade in en orgel-

skiva – Salve Regina, nyss utgiven. När det gäller arbetsredskapen i pastoratet berömmar han speciellt den gamla Elfströmsorgeln i Torpa kyrka. Som organist är Jesper redan etablerad i sitt nya landskap Småland. Nu hoppas vi att folkmusiker av alla slag och särskilt durspelare i landskapet tar väl hand om honom som spelkamrat. Och bronset blir kanhända till silver så småningom.

**Text och foto:
Elisabet och Sven-Eve
Johansson**

HELT spelar på Skatelövsstämman

Skatelövs spelmansstämma i ur och skur

I år är det 50 år sedan den första spelmansstämman hölls i Skatelöv. Trots dåliga väderprognoser och en regnig söndag blev årets stämma ganska lyckad - trångt men mysigt i det stora serveringtältet. Den inledande folkmusikgudstjänsten i Skatelövs kyrka blev också en fin upplevelse, enligt flera uttalanden, och ganska välbesökt. Någon rekordpublik blev det dock inte i Hembygdsgården Rosenlund med sådana väderförutsättningar.

Vid allspelet fylldes ändå tältet nästan till bristningsgränsen med 43 spelmän. Allspelsrepertoaren, som varit oförändrad med samma sju låtar sedan åtminstone 1990 hade nu utökats med Donats polska 118 som har kommit att kallas för ”Stolplåten”. En stolplåt är en låt vars noter har anslagits på en stople i hembygdsgården, där folk kan samlas, spela tillsammans och lära. I år lanserades en ny stolplåt. Regnet hindrade dock utevistelse.

På den provisoriska ”Scenen” inne i tältet framträdde därefter musikgruppen HELT (Helle Andersen, Eva Blomquist-Björnborg, Lucas Scheffold, Tony Andersson) med en konsert med sina både meditativa och medryckande folkmusikklanger. Anders Svensson, Diö, som nyligen tilldelats Zornmärket i guld, framförde virtuost några smålandslåtar på fiol. Scenframträdanden gjordes också av folkmusikgruppen Bygdetons Blandning, Viola Ek på tvåradigt dragspel, en trio med Eva Johansson - Åsa Dahlgren - Kjell Karlsson, vidare Majvor

Gudrunsdotter på dragspel tillsammans med Eva Blomquist-Björnborg, samt förstås Skatelövs spelmanslag som inledde och avslutade scenprogrammet. En hel del buskspel förekom också, regnskyddat inne i hembygdsgården och på dansbanescenen, samt i några extra tält. Skatelövs hembygdsförening serverade våfflor, varm korv m.m. Skatelövs folkdanslag skötte parkeringen.

**För Skatelövs spelmanslag
Bruno Björnborg**

Farliga Elvaleken

I programmet till Sagobygdens musik- och berättarfestival 2023 utlovades musik och berättande runt Näcken och hans musik. På plats i Ljungby museum den 17 juni fanns Bengt af Klintberg, Magnus Gustafsson, Anders Svensson, Gusten Brodin och en förväntansfull publik.

Magnus Gustafsson inledde med Grågubbens marsch efter en legendarisk spelman från Vislandatrakten, Sibbe på Skaen, en av de många spelmän som sades kunna trolla och som lärt sig spela av Näcken. Folklivsforskaren Bengt af Klintberg fortsatte på näck temat och berättade hur en bild av Näcken vuxit fram i konst och poesi – som fiolspelande ung man i en fors eller som en gubbe med vitt hår och skägg eller bladkrans om huvudet. Folktrons näck är en mera svårångad gestalt som lätt byter skepnad och som därför har fått många benämningar. Beroende på hur han uppträder har han kallats bäckhäst, strömkarl, forskarl, bäckaman, kvarngubbe, fossegrim (i Norge) och det småländska namnet elv (inte att förväxla med älva) – beroende på var och hur han uppträder. Han kan snabbt förvandla sig och vill dra med sig sina offer ned i vattnet. Räddningen är att avslöja honom, t ex genom att nämna honom vid namn.

Den farliga låten

Många spelmän har lockats att försöka få del av näckens kunskap i fiolspel och hans låtar. Den så kallade Elvaleken är en sådan näckalåt och en farlig sådan. Den har elva reprisar och den som spelar den elfte och sista repriserna sägs inte kunna sluta spela. Det kunde inte heller dansarna och till och med döda ting började dansa. Enda sättet att rädda spelman och dansare från att gå i sjön var att någon skar av strängarna på fiolen så att förtrollningen bröts. Äldsta belägg för sängen Elvaleken återfinns i Småländska antikviteter nedtecknade 1693 av Petter Rudebeck på Huseby i Småland. Vem vågade teckna ned en sådan farlig melodi och kunde det ens finnas en sådan? Genom idogt sökande hittades Elvaleken nedtecknad av Carl Lindqvist i en notbok från tidigt 1900-tal. Här satt nu den förväntansfulla publiken, lätt uppskrämd av alla sägner med näst intill dödlig utgång berättade av

Bengt af Klintberg och Magnus Gustafsson. Utlovat var att, på egen risk, få höra Elvaleken "sannolikt den farligaste melodin i svensk folkmusik". Magnus Gustafsson kommenterade uppteckningen och bekräftade att det varit svårt att ut-

ifrån notskriften fastställa reprisernas antal – tio eller elva. Publiken njöt av och fascinerades av Anders Svenssons och Gusten Brodins tolkning av den farliga musiken – och satt kvar.

Då var det kanske bara tio reprisar ...? Och i knivlådan i museets kök låg alla knivar orörda. Av allt att döma krävde musiken dock en anseelig ansträngning av de skickliga musikerna.

Något av förtrollning var det trots allt, om än av det lindriga slaget. Jennie Krook, producent för bland annat Unga Musik i Syd och därtill Spelfots och Hembygdens korsordsmakare, hade också gripits av magin i talet elva. Som en sann korsordskonstruktör konstaterade hon att orden bäckhästen, strömkarlen och fossegrimen samtliga består av just ELVA bokstäver. Vi slutar där, sa Mathias Boström, ansvarig för programpunkten, med lätt darr på rösten!

Mickel i Mosslelund

En sagolik och sägenfylld dag var dock inte slut i och med detta. Ett berättarprogram fortsatte vid gravfältet Mosslelund i södra delen av Värnamo. Berättarnätets Lina Midlund presenterade ny forskning om Mickel Jonasson Wallander, född på Mossle Uddabo 1768,

mera känd som sagoberättaren Mickel i Långhult. 15 år gammal flyttade han med familjen till Tranhults gård i Ryssby socken där folkminnesforskningens grundare Carl Wilhelm von Sydow föddes 1878 – en märklig sammankoppling av två storheter. Mickel själv, gestaltad av vår nutida sagoberättare Per Gustafsson, kom vandrande iklädd trasig rock, sliten hatt och träskostövlar och delgav publiken sina ibland bisarra historier.

1843-1844 skrev Mickel Jonasson Wallander ner totalt 44 sagotexter, på uppdrag av prosten i Vislanda, Karl Fredrik Cavallius. Bengt af Klintberg analyserade Mickels berättarkonst genom att betrakta berättandet som ett hantverk. Berättaren liksom spelmannen behärskar sitt instrument och sin repertoar, dvs inlärd berättelser och låtar.

Näcken igen

Näcken som tema följde med även till Mosslelund. Magnus Gustafsson spelade en låt efter Jonas i Dragaryd, en spelman som även han sades ha haft Näcken som läromästare. Magnus spelade också en polska efter storspelmannen och skomakaren August Strömberg från Jät, en tid bosatt i Värnamo. Strömberg lär ha varit mycket vidskeplig. Om han spelade Elvaleken gav han den ett annat namn – se där Näckens farliga spel igen!

Text och foto
Elisabet Johansson

Sommardanser med Ölands Allmogedansare

Ölands Allmogedansare har i år haft ett gediget dansprogram som startade redan på Sveriges Nationaldag den 6 juni med 2 uppvisningar. På förmiddagen deltog vi, för 19:e året, på Glömminge församling/Glömminge Hembyggsförening och Idrottsföreningens Nationaldagsfirande. På eftermiddagen ingick vi i Nationaldagsfirandet på Kaffetorget som arrangerades av Borgholms Kommun, Ölands Kulturminnesförening och Solliden/Kaffetorget.

(Kaffetorget gränsar till Sollidens Slott och här förekommer många sommarkonserter: Solliden Sessions. Här har Sanne Salomonsen, Niclas Strömstedt, Gilbert O'Sullivan, Viktor Norén m.fl haft konsert).

Den 20 juni blev en trevlig dag på Kvantum i Färjestaden, här klädde barn, tillsammans med personal, en vacker midsommarstång, efter det fick vi Ölands Allmogedansare nöjet att utföra vår dans., det blev en bra uppmjukning inför Midsommardagens firande. Ölands

Allmogedansare har traditionsenligt dansat vid Sankt Elavi kapell och avslutat midsommardagens friluftsgudstjänst med en uppvisning.

Ölands Allmogedansare har funnits som förening sedan 1977 och har sedan år 2000 deltagit på utegudstjänsten vid Sankt Elavi kapell. Ann-Kristin Forsman, veniat, som efter sin betraktelse beställt en extra dans innan kyrkvärden Ann-Britt Norén ledde förbönen. Solen lyste och trots den varma dagen avslutades uppvisningen med en långdans som församlingen deltog i. Därefter bjöd kyrkvärdarna Ann-Britt Norén och Lennart Olsson på uppfriskande vätska och kyrkkaffe. Härfter följde besök på kommunens äldreboenden Strömgården, Soldalen och Ekbacka. Dessa uppvisningar är alltid uppskattade och vi njöt av glass på Soldalen som Ebbe Björklund delade ut samt som avslutning kaffe med jordgubbstårta på Ekbacka.

Den 4 juli fortsatte vårt dansanta gäng med att ingå i "Tillsammans mot mobbing" som Rällapaviljongen anordna-

de, alla intäkter gick denna kväll till D.A.C.A. Drivers Against Child Abuse. På Högrums Marknad medverkade vi även i år, den 8 juli, därefter var vi, och våra dansledare Mia Ågren och Ulf Larsson, lediga till 5 augusti. Ölands Allmogedansare deltog med 7 par, på Folkmusikens Dag på Himmelsberga. Vi dansade till musik som leddes av rikspelman Lars Svensson med hustrun Solveig, Magnus Lundberg, Magnus Gustavsson, Bengt Löfberg och Anders Löfberg. Det blev ett uppskattat inslag, då den soliga dagen samlat ett stort antal besökare som njöt av stämningen på Himmelsberga. Ölands Allmogedansarna har nu bara två uppdrag kvar den här sommaren, Borgholms Stadsmuseum, då även våra folkdräkter skall presenteras och äldreboendet Åkerbohemmet, på norra Öland, i slutet av augusti. Träningsdansen i vår IOGT-lokal startar i september.

Text: Gun-Britt Sjöblom

Bild: Bernt Danielsson (ovan)

Gun-Britt Sjöblom (nedan)

Ölands Allmogedansare, ordförande

Imponerande uppsättning spelmän på Folkmusikens dag på Himmelsberga.

Ulf Larsson, Magnus Lundberg, Lars Svensson, Solveig Svensson, Magnus Gustavsson, Bengt Löfberg och Anders Löfberg.

Från Virestad till Klatovy

Tidigt på morgonen den 4 juli antrade 33 medlemmar från Virestads Folkdanslag bussen i Älmhult med målet att delta i den 28:e internationella folkdansfestivalen i Klatovy i sydvästra Tjeckien.

Första anhalten var Prag där vi tillbringade två dagar med att besöka de berömda sevärdheterna som denna stad besitter. Efter denna "minisemester" var det dags att åka vidare till Klatovy samt dess festival som skulle vara i tre dagar (fre-sön). I Klatovy blev vi välkomnade i Rådhuset med tal och utväxling av gåvor av borgmästaren och hans medhjälpare. Festivalområdet var beläget på torget där en större scen var uppsatt. På denna scen genomförde de inbjudna grupperna från Tyskland, Slovakien, Tjeckien, Costa

Rica samt Virestads Folkdanslag sina uppvisningar under fredagen och lördagen. Virestads Folkdanslag hade bemannat sig på scen med åtta musiker, två fanbärare och 20 dansare. Dessutom hade vi en egen presentatör tillika musiker som på tjeckiska presenterade vår repertoar till publikens stora gillande. Vårt dansprogram utgjordes av traditionella svenska folkdanser med ett något lugnare tempo än de tjeckiska, slovakiska, tyska med sina snabba fötter och de costa ricanska med sina latinamerikanska rytmer.

Festivalen avslutades sedan på söndagen med parad genom staden med diverse stopp med dans på gatorna. Nöjda och fulla med upplevelser återvände vi sedan till vårt hemland.

Text och bild: Knut Lange

Magnus Gustafsson och taggade spelmän ska snart ge sig i kast med allspelslåtar ur "Folkmusik från Småland och Öland" – småländskt allspel med digitalt boksläpp på Korröfestivalen, med andra ord.

Det småländska allspelet under årets Korröfestival hade fokus på låtar som ingår i Magnus Gustafsson bok "Folkmusik från Småland och Öland" och som kommit att bli allspelslåtar i vår del av landet.

Förklaringen till detta var att Smålands Musikarkiv och Smålands Spelmansförbund samtidigt passade på att släppa en gratis digital version av "Folkmusik från Småland och Öland", som länge varit slutsåld. (Den digitala utgåvan hittar du via www.smalandsmusikarkiv.nu eller via QR-koden på denna sida.) Spelmansförbundet gav ursprungligen ut "vita boken" 1983, så notbokens 40-årsjubileum kunde alltså göra sällskap med förbundets 75-årsfirande. Den digitala utgåvan av "Folkmusik från Småland och Öland" är en inskanning av den gamla boken, med ett nyskrivet efterord som tillägg. Efterordet innehåller en intervju som jag gjorde med Magnus Gustafsson där han berättar lite om tillkomsten om boken. Här följer ett litet smakprov för Spelfots läsare.

"Hur kom du på idén att du skulle ge ut en notbok med småländsk och öländsk folkmusik?

Som jag minns det fick Smålands Spelmansförbund i omgångar medel från landstinget i Kronoberg för att dokumentera äldre spelmän. Tillsammans med SvenErik Johansson (i dag Vejvi) och Bengt Löfberg åkte jag runt och gjorde en del inspelningar. Samtidigt

hade Värends spelmansgille sökt och beviljats pengar från Svensk folkmusikfond för att inventera småländska melodier som fanns i olika arkiv och jag fick uppdraget att genomföra detta.

Inom Smålands Spelmansförbund, som då var inne i en dynamisk period med många aktiva medlemmar, fanns det ett tryck på att inspelningarna skulle komma fler medlemmar till del. Tanken var först att det skulle ges ut ett mindre häfte med transkriptioner av en del av inspelningarna. Samtidigt hade det kommit fram så mycket spännande material i arkivinventeringen. Så det var inte långsökt att vilja kroka ihop de parallella spår som jag sysslade med. Det gemensamma utgivningsprojektet skulle först omfatta 100 låtar, men det fanns så mycket intressant utgivet arkivmaterial från Småland och Öland. Detta kom att svälla över den ursprungliga ambitionen och slutligen bli tyngdpunkten i boken. ("Folkmusik från Småland och Öland" innehåller totalt 241 låtar och visor.)

Jag minns att vi ett tag pratade om att först ge ut en utgåva med material från arkiven och spara på det där häftet med transkriptioner från banden till lite senare. Nu kom några inspelningar ändå med i boken, men den mer omfattande utgåvan med transkriptioner från banden återstår fortfarande att ge ut. De låtarna kom ju inte heller med i min större utgåva som kom 2000, Småländsk musiktradition. Då fanns det inte tid att sätta sig och göra transkriptioner. Denna tillkomstprocess är också anledningen till att de transkriberade inspelningarna i boken endast kommer från den dokumentation som gjordes på uppdrag av Smålands Spelmansförbund. Sveriges radio, Svenskt visarkiv och även andra arkiv hade också gjort inspelningar,

men de använde vi mera som referensmaterial. Man måste komma ihåg att då upplevdes avstånden som större och Svenskt visarkiv låg längre bort än det gör nu, när så mycket material är lättillgängligt och nära till hands via deras hemsida. Jag minns den blandning av förvåning och entusiasm som Bengt Löfberg och jag upplevde när vi reste runt och spelade in. Vi fick beställa kopior på rullband från Visarkivet och fascinerades av vad vi fick höra på deras inspelningar. Då uppfattade vi att dessa inspelningar låg långt tillbaka i tiden, även om det bara rörde sig om några år. Vi undrade vilka traditionsbärare som fortfarande var i livet och vi ville också besöka dem för att göra egna inspelningar, även om de redan blivit dokumenterade på annat håll."

Vill du veta mer om "Folkmusik i Småland och Ölands" historia? Ladda ner notboken och passa också på att upptäcka några nya favoriter!

Mathias Boström
Arkivchef, Smålands Musikarkiv

Rikta mobilens eller plattans kamera mot QR-koden så hamnar du i den digitala versionen av "Folkmusik från Småland och Öland":

INLYSSNAT - AV MART HALLEK

SKÅNSKA SPELKVINNOR

5 Spelfötter

Spelfot Spelfot Spelfot Spelfot Spelfot

Anna Rynefors - träskofiol, svensk säckpipa, nyckelharpa, sång
Miriam Andersén - sång, harpa, flöjt, trumma

- Fantastisk cd med många bottnar.
- 16 låtar med stor variation på alla sätt.
- Mycket fina sånginsatser tillika instrumentala.
- Svårt att ta ut några pärlor eftersom alla låtar är toppen.

KROASERA

5 Spelfötter

Spelfot Spelfot Spelfot Spelfot Spelfot

Lucas Scheffold - gitarr
Helle Andersen - bas
Eva Blomqvist-Björnberg - fiol
Tony Andersson - sopransaxofon

- Vackert så det förslår
- Men det svänger också som bara den
- Mycket skickliga musiker.
- En härlig cd!

Spelfot

INFÅNGAT PÅ NÄTET - AV JEANETT

Nu har startskottet gått för Smålands Spelmansförbunds och Musik i Syds satsning på ett framtida småländskt ungdomsspelmanslag! På Alvesta kulturskola samlades musiklärare från hela Småland för att lära mer om folkmusik och spela ihop för att så småningom lära ut Småländsk låtskatt till alla våra musikskoleelever! För folkmusik-expertis och utlärnig stod Eva Blomqvist-Björnberg och Marika Björnberg! Hejja er!

Stipendiat 2023

Region Kronobergs kulturnämnd har utsett vilka kulturskapare i länet som får årets arbets- och ungdomsstipendier. Stipendierna är ett sätt för Region Kronoberg att skapa bättre förutsättningar för kulturskapare att verka i länet.

En av de fem stipendiaterna 2023 är:

Ulrika Gunnarsson
musik, Gemla

Motivering: Ulrika Gunnarssons unika stämma är välkänd inom den svenska folkmusiken. I mer än 30 år har hon sjungit den musikaliska kulturskattens toner i landet, och framfört musik från Småland och inte minst Kronoberg, såväl solo som med andra etablerade grupper och orkestrar. Ulrika har även låtit den svenska och småländska musikskattens toner låta internationellt.

Arbetsstipendiet är på 60 000 kronor.

Grattis
önskar Spelfot och alla läsare!

Korrö ungdomsläger

27 ungdomar mellan 15-25 år, 3 nya ledare och en massa härligt spel, häng, jam, bad och dans. Så var det under årets ungdomsläger i Korrö.

Årets deltagare var från både Sverige, Tyskland och Belgien och spelade allt från fiol till harpa, durspel, klarinett och trombon. Efter en veckas intensivt spelande och repande avslutades kursen på

fredagen med en ösig dansspelning på Dansbanan med rökmaskin, trombon-solo och riktigt härlig energi! Nytt för i år var ett samarbete med Smålands folkmusikläger (för deltagare mellan 9-16 år) som leddes av Ronja Grafström, Gusten Brodin och Marika Björnberg. De båda lägren träffades en varm eftermiddag i logen och spelade tillsammans. 50 barn och ungdomar avslutade sedan med en flashmob utomhus inför nyfikna festivalbesökare.

Jeanett och Peter Rousu har jobbat med Korrös ungdomskurs under många år och gjort ett fantastiskt arbete. I år lämnade de över stafettpinnen till lärarna på folkmusiklinjen på Skurups folkhögskola som kommer att hålla kursen framöver. Årets lärare var Malte Zeberg (kontrabas), Anna-Karin Andersson (fiol) och Anna Frykstam (klarinett).

Text: Anna Frykstam

Fyll hösten med sång, dans, spel och möten!

TRALLKURS MED ULRIKA GUNNARSSON

Det blir trall på längden och tvären!
Teknik, sväng, stavelser, rytmer, variationer och något flerstämmigt. Kom och prova på att tralla låtar!

7 oktober
Klockan 10.00-16.00
Equmeniakyrkan, Bergövägen 2, Växjö

För mer information: www.bilda.nu
(sök på Ulrika Gunnarsson)

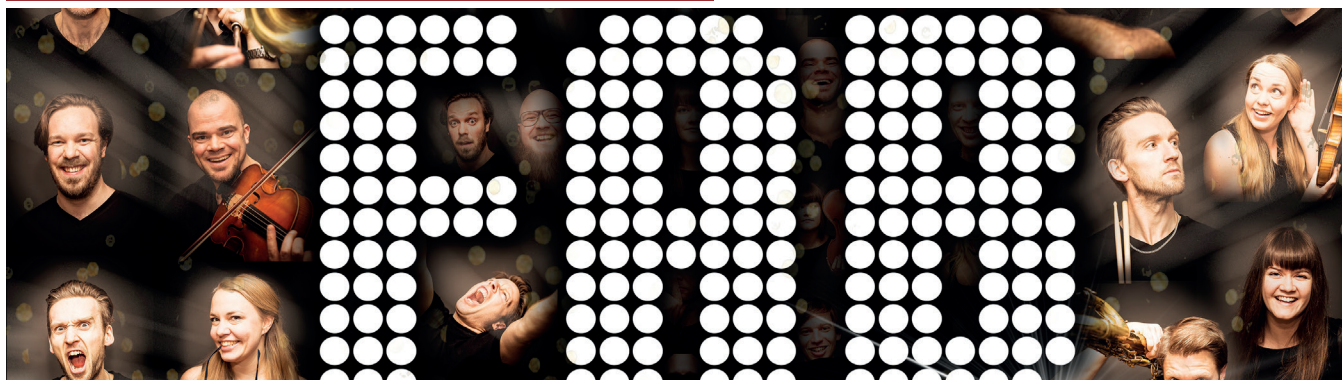

Foto: Petra Eriksson

FOLKDANSRINGEN SMÅLAND-ÖLAND BJUDER IN TILL DISTRIKTETS HÖSTMÖTE

Lördag 14 oktober 2023

Östbögilletts folkdanslag Värnamo, är värdförening för årets möte. Inbjudan kommer till föreningarna med e-post. Sista anmälningsdag den 30 September.

FAB - Bjuder upp länets kulturskolors stråkelever till sväng!

Den 18 november kommer det svänga ordentligt i Folkets Park i Oskarshamn. Då gästar nämligen ett av landets mest värenommerade folkband staden, Folk All in Band (FAB) - storbandsversionen av traditionell folkmusik i fullt ställ. Ett mäktigt rytmiskt samspel med stråkar i pardans och en svetsande brassektion som får klassiska folklåtar att kännas som om de spelas på riktigt för första gången. FAB nytolkar traditionen och resultatet är en spelmansfest man sent ska glömma.

Det är Kulturskolan i Oskarshamn med dess elevförening RUM som arrangerar och det kommer bjudas på en helkväll med både musik och dans. Alla stråkelever från hela länets kulturskolor är inbjudna att få vara med och spela på några utvalda låtar som de övar på under dagen och på kvällen blir det konsert som är öppen för alla! Dessutom kommer det bli dansutlärn timer i en paus, då alla som vill får grunderna för att ha roligare på dansgolvet. Initiativtagare är Simon Leidecker som arbetar som

verksamhetssamordnare och pedagog på Kulturskolan i Oskarshamn: "Jag har länge velat göra något med Folk All in Band tillsammans med våra elever. Bandet är helt unikt i sitt slag och fler borde få uppleva dem. Att låta elever från hela länet vara med och spela några låtar tror jag kommer bli en väldigt häftig upplevelse. Sen övriga konserten med både musiken och dansen kommer ge en helhetsupplevelse som vi sent kommer glömma. Känns så roligt att få till en helkväll där också dansen får sitt fokus. Inom denna genre är det ju givet att dansa till, men inte så vanligt att ungdomar får möjlighet att testa till livemusik i vår region".

Kapellmästare Karl-Johan Ankarblom, är nog känd i vår region för det flesta, men låt oss ge er en sammanfattning. Född och uppvuxen i Mönsterås och har sedan tidig ålder spelat fiol i alla folkmusiksammanhang som kunde hittas, exempelvis i Pataholms folkdansgille. Nu för tiden är han en erkänd kompositör, dirigent, spelman och framförallt arrangör och just nu är han på Oscarste-

atern i Stockholm som arrangerar för en av Sveriges största musikaler – Änglagård. Kalle, hur känns det att ta ner ditt stora folkmusik-storband till hemtrakterna och röja runt? "Det känns fantastiskt. Vi har inte så jättemånga gig per år, men när vi väl har det blir det fullt ställ och med den spelglädjen vi har så det går inte att sitta still. Att dessutom få göra det i länet där man växte upp gör det också väldigt speciellt. Att få spela med elever som i vissa fall haft samma lärare som mig, eller att få bjuda upp mitt gamla gille från Pataholm, det ska bli sååå otroligt roligt. Jag har till detta gig försökt få med så många av mina musikervänner med någon anknytning till länet också, vilket ger det hela ytterligare tyngd". Konserten är ett samarrangemang med Kulturskolan Oskarshamn, Bräddholmen Event och elevföreningen RUM, Riksförbundet Unga Musikanter som sökt pengar från Föreningslyftet Oskarshamn. Biljetter säljs via www.Park57.se

Lördagen den 18/11 tid 18.00

Folkets Park Oskarshamn

För mer information, kontakta Simon Leidecker kulturskolan@oskarshamn.se

Markarydsstämman

Lördag den 7 oktober

Plats: Södergård/Kulturhuset
(OBS! Ny lokal)

10.00-12.00 Kurser

- Låtspel med Anders Svensson
  - Kompa med Peter Rousu
  - Folkmusik för barn med Gusten Brodin
- Föranmälan!

14.00 Södergårds gästgiveri
öppnar

14.30 Övning av allspelslåtar

15.45 Spelmansparad till
Kulturhuset (biografen)

16.00 Invigning med allspel

16.20 Konsert - Anders
Svensson, guldspelman 2023!

Middag och buskspel på
Södergård

**Kurser, konsert och stämma
är gratis.**

**Anmälan till kurser och
middag sker på
www.markarydsstamman.se**

Kurs i Folklig sång i Kalmar 2023

Kursen vänder sig till alla som tycker om att sjunga och tralla folkmusik, såväl nybörjare som erfarna. Utlärning sker på gehör. Ta med block, penna och inspelningsapparat.

Ledare: Majja Neverland Västerås. Majja har sjungit visor sedan 1980 och hållit många visstugor och kortkurser. Aktiv i Västmanlands Spelmansförbund vissektion.

Plats: Skälby huvudbyggnad, Skälbyallén 6, Kalmar

Tid: Lördag 21 okt. kl 10,00-16,00 och söndag den 22 okt. kl 10,00-13,00.

Avgift: 400 kr för medlem hos Kalmar Spelmanslag och 500 kr för övriga.
I avgiften ingår smörgåsfika båda dagarna och frukt mm mellan sångpassen.

Anmälan: Till Sune Johansson, sunejkalmar@gmail.com, tfn 070-5976784, senast 9/10 2023. Avgiften betalas in på bankgiro 258-3862 senast 16/10 2023. Anmäl om special kost önskas. Frågor besvaras av Solweig 073 091 14 16.

Kalmar Läns Musikstiftelse

Studie
främjandet

Arr. Kalmar Spelmanslag hemsida " Kalmar Spelmanslag google sites"

Korsordstävling i Spelfot

- skapat av Jennie Krook

I BILD	FÖRAR-PLATS	MANGEN I KIVIK I JULI		ODENSJÖ-ORT MED BARN	I BUTIK OCH BILLJARD	ÄR VÄL MILAN	
					PÄMYTT-FÖDELSE		
MARK-ERAS MED V							
		PEKAR LODET	INTE ÖVERENS				
HAR DARR-IGA LÖV							
BLÅSA							
B♭ M. SS		NAMN PÅ KVINNA EL SYMASKIN					LÄSES NOTER OCH TEXT
JUSTERAR SNÄCKHÄL							
ÄLDRE VIOLINTYP	UPP-VISNINGSG- STEG		NEWTON	STRÄKE I NOTEN	BYGGARE FALK		OS I NORGE
F#				ÄR VÄL TRÄ-SKÅLEN	@		DIG I GAMMAL TEXT
							KONTI-MENT
			STÄLV-SPELANDE PIANO?		2		NYSTAS NORDISK SPÅKVINNA
EN TYP AV ENGELSKA?			MODUS				
LÖDARE				PÅ BIL I QUITO			
TEX. KALK ELLER GLAS							ÄLDRE MÄTT
SMILAR			ACCELER-ANDO				ÄMINAD ÅT
			PÅ DÄCK				
BERÖMLIG		TILL BAD ELLER SALT		KNÄPPER MED HÅKE			ÄR VÄL SILL I BURK
		ÄR EGEN					VÄTMARK
SKILJER HIMMEL OCH HAV	TRÄ VARP				ÄMINAR		HAR LITEN TERS
					SPISA		GUMMA
HUVUD-BONAD				DANSAS MYCKET I SKÅNE			ÄR SKAL-MELODI
							JÄMKA LOSS
BEKYM-RADE					LÖSER VÄRLDSUGA PROBLEM		
							SMÅLAND-SKA SNURR-ANDET?
STRÖMM-ADE				GÖR LANG		BLIR ÅRV D	
				RODDBÅT		VÄXJÖLAG	
			FÖRR FÖR EU		TOLV MÅNADER	KRYDD-VÄXTER	
			ANNUELLA				VAL-HALLABO
UPP-VAKTA					SÅ KALLAD		
					TILL-FLYKTSORT	SITTER LITEN VÄST	
STARTAR FJOL-STRÄNG		DU, DI ELLER DET					SMIDS SAMMAN
		BETE					STREJKAR NU I USA
NORD-VÄST			KORT SNÖRE	SER MAN HÄGRING I HAR ETTAN		ÄR MIMMI PIGG EN	PÅ KOPP I ENGLAND
							FLOD
					FRÅN OK TILL KVAL		
					VIRUS		
OFÖR-ÄNDERLIG	GÅR MAKLIG VALS DÅ?					FÅS AV FAR	UNGA ÖRNAR
TRAGGLAT							

1	2	3	4	5	6

Tävlingsordet genereras av de markerade rutorna med siffror. Maila ditt svar och din adress till spelfot.korsord@gmail.com senast 1 oktober. SPF:s nya allspelshäfte som utkom i somras lottas ut bland de inskickade rätta svaren.

KALENDARIUM

23 SEPT

Kantorns kapell
Vätterfolk

30 SEPT

Mikaelidans
Valshuset

7 OKT

Trallkurs
Växjö

7 OKT

Markarydsstämman

14 OKT

Folkdansringens höstmöte
Värnamo

21 OKT

Kurs i folklig sång
Kalmar

17 NOV

Bauerstämman

18 NOV

FAB
Oskarshamn

18 NOV

Södling Sessions
Valshuset

SPELFOT - DATUM

MANUSSTOPP	BERÄKNAD UTGIVNING
15 januari	15 februari
15 april	15 maj
15 augusti	15 september
1 november	1 december

NOTER OCH SKIVOR

Priser avser medlemspriser inkl. moms. Porto tillkommer. Beställningar mailas till: helene.ingvarsdotter@kalmar.se

DAAHL!

250:- (250:-)

SPELMANSHUMÖR

Peter Pedersen
150:- (150:-)

SMÅLANDSLÅTAR

Noter 80:- (60:-)
CD 100:- (100:-)

SHE

130:- (100:-)

**FOLKLIGA
KORALER FRÅN
SÖDRA SVERIGE**
350:- (290:-)

KÄLLAN I SLAKA

En bok om svensk
folkmusik av
Marie Länne
Persson
200:- (150:-)

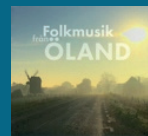
KANTORNS KAPELL

160:- (120:-)

**FOLKMUSIK FRÅN
ÖLAND**

Nutida inspelningar
kompletterat
med några äldre
arkivinspelningar.
CD 100:- (100:-)

**KROKIGA LÅTAR
OCH RAKRYGGADE
SPELMÄN**

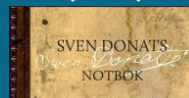
Av Jeanett Rousu
350:- (320:-)
Bok + CD

SVEN DONATS

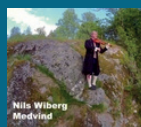
NOTBOK

200:- (200:-)

MEDVIND

Nils Wiberg
CD 160:- (120:-)

AUGUST STRÖMBERGS KOMPOSITIONER

Faksimiltryck 50:- (35:-)

SMÅLÄNSK FOLKTON 110:- (80:-)

NÅGRA SVENSKA FOLKDANSER 40:- (30:-)

90 SMÅLÄNSKA LÅTAR CD-box 180:- (135:-)

SMÅ LÄNDERS LÅTAR Noter 60:- (45:-)

CD 120:- (90:-)

LÅTAR OCH LEKAR från Väckelsång 80:- (60:-)

ALLSPELSLÅTAR 2013 50:- (35:-)

20 SMÅLÄNSKA LÅTAR 80:- (60:-)

